

« indica, non permittam ista fieri, animam prius tradam meam, quam Dominicum alicui corpus indigne. » S. Thomas causam assignat malitiæ, quam committunt, qui in statu peccati communicant. « Quicumque, » inquit¹, « hoc sacramentum sumit, ex hoc ipso significat se esse Christo unitum et membris ejus incorporatum, quod quidem fit per fidem formatam, quam nullus habet cum peccato mortali, et ideo manifestum est, quod quicumque hoc sacramentum cum peccato mortali sumit, falsitatem in hoc sacramento commitit et ideo incurrit sacrilegium, tamquam sacra menti violator et propter hoc mortaliter peccat. »

4. — Consideratione dignissima est illa a S. Paulo stabilita conclusio, dicentes²: *Nescitis, quia templum Dei estis et Spiritus Dei habitat in vobis? si quis autem templum Dei violaverit, desperdet illum Deus; templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.* Quæ cum ita se habeant, audebimusne in templum hoc profanatum, in quod admissus est dæmon, in quo peccatum, mortalis Christi inimicus, regnat, sacratissimum ejus reponere corpus? Sanctus Cyprianus hoc sacrilegium considerans, ait³: « Tu si templum Spiritus Sancti violas, si intra te sacramentum Dei deturbas et fœdas, si cum calice Christi de calice dæmoniorum communicas, contumelia est, non religio, injuria, non devotio. » Consideremus, obsecro, zelum, quo Deus in antiquo testamento prosecutus est illud, quod solum remotus quidam corporis sui Eucharistici typus erat. Quot strages et neces arca, in qua manna recludebatur, populo Hebreorum intulit, eo quod tanto thesauro temere abusi fuissent? Ozia, qui eamdem in humeris suis portare debebat, dum manum suam exten dit, ut eamdem, bobus, qui illam in plastro portabant, recalcitrantibus, sustineret eis a lapsu præservaret, morte repentina punitus fuit. Unde Thomas a Villanova ait⁴: « Quantus terror in arca lignea? tantane tibi Domine cura de ligno? » non utique, « sed propter nos haec facta sunt; in illis terremur, in illis admonemur, in illis instruimur. » Illos examinas, ut nos erudias, ut in eis discamus quanti piaculi simul et periculi sit, indigne tractare, ac sumere sacro sanctam Christi carnem in hostia salutari, cuius typum sic Deus magnificavit, sic sublimavit, sic vindicavit. Si talis ultio in umbra, qualis fiet in veritate ipsa? » Idem quoque S. Archipræsul ad honores so reflectit et reverentiam, quam Philisthæi, cæteroquin gentiles et idololatræ, huic arce exhibuerunt; et ideo subdit: « Vere gens illa et populus ille surget in judicio contra nos et condemnabunt nos, quia illi amplius umbra quam nos veritati detulerunt. » In Levitico hoc præceptum a Deo, Moysi datum fuisse legitur: *Loquere ad Aaron et ad filios ejus, ut ca-*

¹ S. THOM., 3 p. q. 80. — ² I COR., III, 7. — ³ S. CYP., de Cœn. Dom. — ⁴ S. TH. VIII., conc. 3 de sacr.

veant ab his, quæ consecrata sunt filiorum Israel et non contaminent nomen sanctificatorum mihi, qui ipsi offerunt; ego Dominus; dic ad eos et ad posteros eorum: *Omnis homo qui accesserit de stirpe vestra ad ea quæ consecrata sunt et quæ obtulerint filii Israel domino, in quo est immunditia, peribit coram domino.* Legatur totum hoc caput, inde enim videbitis, quanta cum munditie et puritate corporali, altari Deus ministrari voluerit, licet in illo revera aliud nihil offeretur, præterquam animalia, vel incensum, vel farina, aut aliae similes oblationes. « *Ins truit nos,* » inquit S. Basilius¹, « tanto sceleratorem et impium magis esse eum, qui cum impurus sit, corpus Domini administrare studet» (quod idem applicari potest illis, qui cum mortalis culpæ conscientia illum sumunt) « qui seipsum oblationem et hostiam Deo in odorem bonæ fratriæ gratiæ dedit, quanto corpus unigeniti Filii Dei excellentius est arietibus, ac tauris. » S. Cyprianus quibusdam sacrilegis errorem et indignitatem suam his verbis improprietat²: « Exhalantibus etiam nunc scelus suum faucibus et contagia funesta redolentibus, Domini corpus invadunt, quamvis occurrat Scriptura et clamet et dicat: *Omnis mundus manducabit carnem et anima quæcumque manducaverit ex carne sacrificii salutaris, quod est Domini et immunditia ipsius super ipsum est, peribit anima illa de populo suo.* » In alio quoque ejusdem Levitici loco ita præcipitur³: *Anima polluta, quæ ederit de carnis hostiæ pacificorum, quæ oblata est Domino, peribit de populis suis;* et tamen carnes illæ irrationabilium bestiarum carnes erant: quale igitur erit supplicium illorum, qui corpus agni immaculati, *qui tollit peccata mundi*, cum immunda conscientia sumere præsumperint?

5. — In Ezechiele sequens refertur visio. Comparuerunt sex viri, vas mortis in manibus tenentes, in quorum medio unus erat vestitus lino, ad cujus renes calamarium suspensum pendebat. Hi ingressi sunt templum, juxta altare æneum se collocantes; dicitque sacer textus⁴: *Gloria Domini Israel assumpta est de Cherubim, quæ erat super eum ad limen domus.* Ei vero, qui calamarium habebat, hoc impositum fuit præceptum: *Transi per mediam civitatem in medio Jerusalem et signa Thau super frontes virorum gementium et dolentium, super cunctis abominationibus, quæ sunt in medio ejus, et illis dixit, audiente me: Transite per civitatem sequentes eum et percuteite, non parcat oculus vester, neque misereatur, senem, adolescentulum et virginem, parvulum et mulierem interficie usque ad intercessionem; omnem autem super quem videritis Thau, ne occidatis.* Quod vero vel maxime in hac visione admirationem affert est quod sequitur: *A sanctuario meo incipite. Cœperunt ergo a viris, qui erant ante faciem domus.*

¹ S. BASIL., ser. 2 de bapt. — ² S. CYPR., de laps. — ³ LEV., VII, 20. — ⁴ EZECH., IX.

Seitisne hujus jussionis causam? Nimurum arca, in qua manna erat et sanctuarium ac altare sanctissimum, hoc præfigurabant sacramentum et ideo rigorosam sumit vindictam de illis, qui illud injuriis affecerunt; *omnia in figura contingebant illis.* Porro S. Paschasius visionem hanc sequenti modo exponit¹: « Steterunt juxta altare æneum, quod erat in atrio templi, per quod nimurum præsens altare, quo cibum vitæ et stipendum militiæ nostra sumimus, manifestissime designatur. Clamavit ad virum, qui indutus erat lineis et atra mentarium Scriptoris habebat in lumbis suis. « Quem profecto virum, Christum intelligimus, vestitum in habitu Pontificis, de quo scriptum est: *Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech, et habet atramentarium Scriptoris ad renes suos, ut omnium peccata describat dum ad altare veniunt.* » Observat vero sanctus Deum, divinæ justitiae sue ministris præcepisse: « Non parcat oculus vester, neque misereatur. A sanctuario meo incipite, jure, inde peccatum, unde judicium incipit: » hi vero, qui signo Thau insigniti erant, quod crucem et passionem Christi indicabat, illos præfigurabant, qui ex sacra communione, quæ passionis sue memoriale est, proficiant: *Quotiescumque manducabis panem hunc et calicem Domini bibis, mortem Domini annuncias.* Hi a suppliciis divinis exempti sunt, imo divinorum favorum efficiuntur particeps.

DISCURSUS XLI.

DE DAMNIS INDIGNE COMMUNICANTUM, DEQUE VARIIS EORUM SPIRITALIBUS, TEMPORALIBUS ET ÆTERNIS SUPPLICIIS.

IDEA SERMONIS. — 1. Vestis nuptialis necessaria est ad hoc sacramentum digne sumendum. — 2. Ingens damnum incurrit indigne communicantes, quod patet exemplo Judæ. Apta similitudine declaratur damnum indigne communicantium. — 3. Medicina corporis Christi, indigne sumentibus est vulnus et venenum. Et quidem valde periculosum et atrociter poena dignum. Recensentur damna indigne communicantium. — 4. Propter indignas communiones, multi repente et immature moriuntur. Horrenda historia indigne communicantis et sine pœnitentia morientis. — 5. Pro tali anima intercedens, nihil efficit. — 6-7. Varia alia ejusdem materia exempla. — 8. Frisia submersa fuit propter sacr. hostiam indigne tractatam.

Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? Tunc Rex dixit ministris: *Ligatis manibus et pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores.* Matth., xxii, 12.

1. — Per hasce nuptias, quarum incarnata Sapientia in hac parabola meminit, ex mente S. Thom.

¹ S. PASCH., de Corp. et sang. Dom.

mæ, sacra Eucharistia intelligitur; dicit enim Angelicus Doctor¹: « Illud nuptiale convivium est Eucharistie sacramentum; istud convivium in cena Domini fuit paratum; per tauros et altilia significantur Spiritus Sancti dona, quæ conferuntur in hujusmodi perceptione devota; » is vero qui sine veste nuptiali huic mensæ temere accubuit, Christianum significat, qui cum conscientia peccati mortalis communicat, gratiam et amicitiam Dei neutiquam possidens: « Vestis denique nuptialis, » ut S. Hieronymus ait²: « Præcepta sunt Domini, et opera quæ complentur ex Lege et Evangelio, novique hominis efficiunt vestimentum. » Qui hanc vestem non habet, ecce tibi, quod sibi adsciscit aternæ reprobationis horrendum supplicium, cuius occasione varias in hoc discursu pœnas examinabimus, quæ illos infallibiliter manent, qui Eucharistiæ sacrilegio suscipere non erubescunt.

2. — Certissimum quidem est, quod Eucharistia verus sit panis vitæ: *Ego sum panis vivus;* verum tamen constat, quod mox, ut illam Judas sumpsit, suspensus crepuit medius, Scilicet causam, cur id ei acciderit? inquit D. Angelicus³: « Judas cum esset malus bono usus est male: sic cum quis indigne accipit Eucharistiam, quod bonum et optimum, male accipit et vertitur sibi in malum. » Nullus quinem dari, aut excogitari potest cibus majoris substantiae et nutrimenti, quam sit iste; sed vœ stomacho illi, qui non est purgatus; est enim infallibilis medicinæ aphorismus: « Impura corpora quo plus nutrias, plus laedas; » atque ideo quando conscientia malis humoribus plena est, sacramentum hoc tam corpori quam animæ in perniciosum venenum et toxicum convertitur⁴: *Qui manducat et bibit indigne, judicium sibi manducat et bibit.* Certum quidem est, quod omnis, qui peccati mortalis bolam deglutiit, judicio Dei et condemnationi aeternæ subjiciatur, Apostolus tamen de indigne communicantibus specialiter dicit: *Judicium sibi manducat.* Quod sequenti similitudine facile declarare possumus. Reus aliquis ob grave delictum commissum, carceri inclusus et mortis condemnatus, aliqualem adhuc vitæ suæ spem habere potest, quamdiu sententia mortis in eum lata, executioni demandata non fuit, siquidem in communi proverbio dici solet: « Qui tempus habet, vitam habet; » fieri enim potest, quod vel vitam pecunia redimat, vel carcerem effringat, vel quod potens aliquis dominus, pro ejus vita salvanda intercedat, vel denique quod sententia mortis in perpetuum commuteatur carcerem: at vero qui irremediabile venenum hausit, quam spem salutis concipere potest? Ecce tibi differentiam, quam Apostolus assignat inter illos, qui Deum mortaliter offendunt et alios, qui indigne sacramentum hoc sumunt. De illis enim

¹ S. THOM., ib. — ² S. HIER., ib. — ³ S. THOM., in Joan. — ⁴ I COR., XI, 27.

verum quidem est, quod secundum præsentem justitiam condemnati sint ad infernum, quia enim in odio Dei sunt, eo ipso divinæ justitiae suppliciis sunt subjecti; verumtamen tolerantur, majoremque spem habent, quod tandem aliquando resipiscant, et ad pœnitentiam se convertant et in pristinum justitiae statum redeant: at vero qui sacrilege hunc panem coelestem devorant, judicium sibi manduant, panisque ille in illorum stomacho in perniciosum convertitur venenum. *Post bucellam introivit in eum Satanas.* « Num mala erat bucella, quæ tradita est Iudee a Domino? » querit S. Augustinus: « Absit. Medicus non daret venenum, salutem medicus dedit. » Quomodo igitur cibus iste tam salutaris versus est ei in toxicum? « Indigne accipiendo ad iudicium accipit. » Idem S. Doctor super Ps. cxlii inquit: « Qui manducat, et bibit indigne, etc. non malum est quod datur, sed bonum malo in iudicium datur. Bene esse non potest male accipienti, quod bonum est. »

3. — Cum Salvator noster ab innumerabili turba cinctus comprimeretur, Hæmorrhiosa, magna cum fiducia ad ipsum accedens, extremitatem vestitum ejus tetigit: *Si tetigero tantum fimbriam vestimenti ejus salva ero.* Circa quod factum D. Chrysologus inquit: « O quam docuit mulier, quantum sit corpus Christi, quæ in fimbria tantum esse monstravit? Misericordia, qui quotidie corpus Christi tractamus, et sumimus, et a nostris vulneribus non curamur. Imo, quod magis flendum est, mulier tulit medicinam de vulnere, nobis medicina ipsa retorquetur in vulnus; » at vero quemadmodum est causa, quod loco vitæ mortem conciliet? « Non deest Christus infirmantibus, sed fides. » Salmeron damnum, quod sacrilegus sibi ipsi procurat, sequenti similitudine declarat: « Vehementer, » inquit, « sibi noçet male communicans, nam proinde ac si putridum dolium, optimum vinum in se recipiens, statim amittat, fæcesque solum sibi retineat; pari ratione facere videtur, qui nullo cum fructu communicat, et peccata, quæ male communicando admittit, sibi solum retinet. » Vulgaris est ille medicorum aphorismus: « Corruptione optimi pessima; » quanto enim caro aliqua delicior est et pretiosior, et tanto illius putredo perniciosa efficitur. Eodem quoque modo accidit in hoc Sacramento; quanto enim purius est et excellentius, tanto majorem in recipiente puritatem et sanctitatem requirit, tantoque magis indigne receptum iram Dei irritat, ut sumenter tanto atrociori pena castiget; *Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, et Dei ira ascendit super eos.* Stomachi illi, qui manna satiati illud nauseabant, ultricem protinus experti sunt Dei vindictam, idque etiam illo adhuc tempore, quo coturnices dentibus mandebant; et occidit pingues eorum, et

¹ S. AUG., in Joan. — ² CHRYS., §. 34. — ³ PS. XVII., 34.

electos Israel impeditivit: Nec constat, Moysem, vel Aaronem pro illorum venia et remissione se apud Deum interposuisse, ut exinde intelligamus, quod, licet sanctos pro aliis peccatis nostris promptos ad intercedendum pro nobis experiamur, non tamen facile intercessuri sint pro tanto sacrilegio, quod malitiose et scienter indigne communicando committitur. Unde Petrus Blesensis contra hos impios ita scribit¹: « Repositum fuit illud pretiosissimum corpus in syndone munda, et in monumento novo. » Iste autem in ore, adhuc potu hesterno fatente, et in sentina ventris adhuc ex præcedenti crapa pulu æstuante demergit eum, quem Angeli prospicere concupiscunt, quem prospiciendo delectationes æternas accipiunt. Nonne potius antichristianus, quam Christianus judicandus est, qui, quantum in se est, Christum jam factum impassibilem, ita tractat indigne, ita probris afficit, ita crudeliter interimit et sepelit in hominem. » S. Laurentius Justinianus damna indigne communicantibus provenientia, his verbis describit²: « Sumentes indigne præ cæteris delicta graviora committunt et pertinaciores in malo, atque ad emendationem vitæ tardiores sunt. Quoniam modo in sceleribus non excellunt alios, dum Regem gloriæ et universorum conditorem contemnunt et irreverenter tractant? » Deus olim per os Psalmistæ conquerebatur, dicens³: *Dederunt in escam meam fel et in siti mea potaverunt me acetum.* Porro Christum felle et acetum potatum fuisse, veritas est Evangelica, cum S. Matthæus expreßat⁴: *Dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum;* at vero ex quo fel istud Christo in potum propinatum fuit, cur idem sibi in escam datum fuisse dicit: *Dederunt in escam?* S. Augustinus idipsum in sensu spirituali exponit, asserens, eos Salvatorem amarissimo felle potare, qui Eucharistia indigne cibantur. At vero quid tamdem illis evenit? Nimis illa felis amaritudo super ipsosmet recidit propinantes; nam regius Vates subdit: *Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum et in retributiones et in scandalum; obscurentur oculi eorum ne videant et dorsum eorum semper incurva.* Effunde super eos iram tuam et furor iræ tuae comprehendat eos, fiat habitatio eorum deserta, etc. Ubi integrum quemdam multorum infortuniorum contextum catalogum, quæ impiis ejusmodi hominibus immittenda erunt. « Acceperat ipse, » inquit S. Augustinus⁵ « escam suavem, quando Pascha manducaverat cum discipulis suis, ibi sacramentum sui corporis demonstravit, in hanc escam tam suavem, tam dulcem quis est, qui dat fel, nisi contradictores Evangelii, tanquam illi persecutores Christi? » S. Bernardinus ait⁶: « Christianis maximum scelus est et multo-

¹ PET. BLES., ib. — ² S. LAUR. JUSTIN., de Euch. — ³ PS. LXVIII., 22. — ⁴ MATT., XVII., 34. — ⁵ S. AUG., ib. — ⁶ S. BERN. SEN., t. II., s. 85.

« rum causa flagellorum, quod Christum Filium Dei in hoc Sacramento tam indigne suscipiunt; propter hoc sæpe evenit sterilitas terræ, temporalium rerum penuria, prædationes, guerræ, Sacromani civitatum. » In tomo primo in alio quodam sermone, adversus eos, qui in peccato mortali constituti communicant, duodecim enumera maledictiones, quæ ex Ps. LXVIII., deducuntur: « *Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum.* Primo, peccatis illaqueat; secundo, retributionem gravat; tertio, proximum scandalizat; quarto, mentem excæcat; quinto, mundanis incurvat; sexto, Dei misericordiam irritat; septimo, Dei justitiam conturbat; octavo, vitam abbreviat; nono, gratuitis privat; decimo, iniuriantem multo tipicat; undecimo, mentem inducat; duodecimo, damnatum quoque in fine de monstrat. »

4. — S. Laurentius Justinianus ex hac Apostoli propositione² *si quis templum Dei violaverit, destruet illum Deus ita arguit*³: « Quid de his arbitrandum est, qui sceleribus onerati, absque ulla devotionis veneratione, ad Dei et Domini sui mensam spiritualem audent accedere, corpus ipsius sumere pollutis interioris hominis manibus, atque animo infrunito et irreverenter mysteria sacrosancta tractare? » Quod argumentum et S. Cyprianus ex parola illius, qui vestem nuptiale neglexit, confirmat, dicens⁴: « Dominicæ mensæ in veste luculenta se ingerunt impudenter, quibus melius erat mola asinaria collo alligata mergi in pelagus quam illota conscientia de manu Domini buccellam accipere. » S. Bonaventura pariter in sermone vi, *de ultima cena*, illam ex libro Judicum, de pane subcinericio, Madianitarum exercitum dissipante, historiam adducens, ita discurrit: « Considera hujus miraculi memoriam in hoc Sacramento, quo perversi et indigne communicantes percutiuntur, subvertuntur, terræ coæquantur et hoc per triplicem mortem, secundum quod innuit Apostolus (I Cor., xi), percutiuntur per mortem spiritualem; unde ait Apostolus: *Quicumque manducat et bibit calicem Domini indigne, reus erit corporis et sanguinis Domini:* subvertuntur per mortem æternalem; unde dicitur ibidem: « Qui manducat et bibit indigne, judicium sibi manducat et bibit. Terræ coæquantur per mortem corporalem, quando terra in terram revertitur. » Qui idem S. Doctor Apostolum, postquam Corinthiis indignitatem, quacum ad hoc sacramentum accedebant, exprobrasset, subjunxit adverbit: *Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles et dormiunt multi.* Imo non defuere auctores, qui in his hymni Paschalis verbis: « Quæsumus auctor omnium, in hoc Paschali gaudio, ab omni mortis impetu, tuum defende populum, » Ecclesiam supplicare

¹ S. PASCH., l. de Corp. et sang. Dom. — ² S. AUG., s. 10 de div. — ³ B. ALB., l. de sac. ult. — ⁴ S. BONAV., de comp. Th. rit. — ⁵ S. PASCH., ib.

tionem, dicens¹: « Sed Dominus, qui eos continuo non punit, numquid non curat, aut suas injurias ita tenuis multas obliscitur? Nequaquam hoc dixerim, præsertim cum idem videat, et ad iram cundiam exinde amplius concitetur, eo quod provocent eum filii sui, et filiae in iram, quos Angelorum gratis sociaverat mensæ. Hinc quoque est, quod sequitur: *Abscondam faciem meam ab eis considerabo novissima eorum.* » Hoc namque maximum est supplicium divinum, quod Deus, indignationem suam in mortis punto exercens, permittat tales impenitentes, et absque hoc sacramento mori, quia nimur ipsum vilipenderant, et male tractaverant in vita. In sylva historiarum de quodam mercatore, lucris illicitis dedito, divitiasque per fraudes accumulare satagente, scriptum reperio quod statim post sumptam communionem Paschalem, pallidum et tetricum vultum præferens, infirmatus, cum a suis ad sacramenta recipienda exhortatus fuisset, se ea nolle, respoderit, utpote a quibus omnino abhorseret, siquidem hostia, quam in Paschate sumpserat, fauibus ejus etiamnum inherens magnum sibi dolorem causaret; cumque ei suaderetur, ut in divinam consideret misericordiam frustra id sibi in clamari dixerit, utpote cui jam damnato locus in inferno demonstratus esset, in quo juxta collegam suum, qui paulo ante vesperianus lectum ingressus, noctu a diabolo abruptus fuerat, in æternum torquendus esset: cumque imago Crucifixi ad eum delata esset, ipseque divinam ejus moneretur invocare clementiam, manibus oculis admotis, eamdem nequaquam respicere voluerit, dicendo, quod non nisi severum in ea iudicem suum videret, utpote diaboli jam manibus traditus; hisque dictis, confestim expiravit.

5. — In revelatione quadam, quæ sanctæ Birgittæ obtigit, cuius titulus est: *Fili quærimonia de quadam anima damnanda*, sequentia leguntur: Cum enim dæmon moribundus ejusdam animam suam esse prætenderet, beatissima Virgo, cui moribundus ille mire devotus fuerat, se apud Filium suum intercessione sua fortiter interposuit. At vero num forte hoc peccatorum refugium et asylum, aliquid pro obtainenda peccatorum miseri hujus venia a filio suo impetrasse existimatis? Minime gentium; quin potius Filius ejus illi respondit: « Scis mater mea, et vides omnia in me; hæc anima quamvis te in memoria haberet, corpus meum mundissimum non sic tractabat, ut debuit. Quamvis me sumpserit continue, non tamen ex hoc meliorabatur, quia non se præparavit, ut debuit. Qui enim colligere vellet hospitem bonum, præparare debet non solum hospitium, sed et omnia utensilia; sic non iste, quia et si munda vit domum, non tamen scopavit eam reverenter,

¹ ID., ib. — ² *Sylv. hist.*, t. II, l. VIII, c. 2. — ³ *Rev. S. Birg.*, l. II, c. 2.

« et diligenter, nec pavimentum stravit virtutum floribus. » Aurea est igitur illa sancti Bernardini sententia: « Hujus sacramenti natura est indurare corda illorum, qui illud male suspiciunt, » et illorum, qui illum non suscipiunt, P. Bollandus de Euthymio Magno refert, quod quibusdam in solitudine secum commorantibus, hanc se visionem habuisse dixerit: « Terribilem Angelorum visionem una secum Deo ministrantem, et sacra contrectantem, et quod in Dominici corporis sumptione alias quidem ex iis, qui accedebant, videret ab ipsa illuminari, aliquos autem velut obscurari, et morte affici; quicumque scilicet erant indigni ea luce et splendore. » Hæc autem caligo infernali tenebrarum erat præsagium.

6. — S. Cyprianus de parvula puella quadam refert, quod, cum a parentibus suis nutrici cuidam tradita esset, hæc eam ad Magistratum detulit, fideles illius temporis persecutionibus exagitantes. Cum autem puella ob annorum incapacitatem oblatas idolis carnes manducare non posset, gentiles ei panem obtulerunt vino intinctum, quod falso cuidam numini oblatum fuerat. Post aliud igitur temporis spatium, matri restituta filia, ad Ecclesiam vice quadam deducta fuit, S. Cypriani Missam auditura; moxque puella plangere, volutari, hue illueque agitari cepit, absque ullo quietis intervallo, aut remedii subsidio. Tamdem itaque diacono vinum consecratum, ut cum reliquis adstantibus sanctissimum acciperet, ei offerente, obstrepuit, et repudiavit, donec tamdem violenter inducta oblatum sibi vinum sumpsit; subitoque omnibus verissimum esse innotuit, non posse nos simul bibere calicem Christi, et calicem Dæmoniorum. Et licet nullam, eum panem, vino idolatræ intinctum, sumendo, admisisset culpam, nihilominus, ut idem subjungit sanctus: « Tunc sequebatur singultus et vomitus, in corpore atque ore violato Eucharistia permanere non potuit; sanctificatus in Domini sanguine potus de pollutis visceribus erupit, tanta est potestas Domini, tanta majestas. Hæc circa infantem, quæ ad eloquendum alienum circa se crimen uecdum habuit ætatem. » Cui eventui tragedico plures alios similes in hæc verba idem subnectit sanctus: « At vero ea, quæ ætate proiecta sacrificantibus nobis latenter subrepsit, non cibum, sed gladium sibi sumens, et velut quedam venena lethalia, inter fauces et pectus sanguinem admittens, angu, et anima aestuante concludi postmodum cepit, et pressuram non jam persecutionis, sed delicti sui passa, palpitans et tremens concidit. » Qui idem sanctus aliud quoque factum memorat feminæ ejusdam, quæ dum arcum, cui panem Eucharisticum incluserat, irreverenter aperiret, egressa inde subito flamma

¹ S. BERN., t. II, s. 54. — ² BOLL., t. II, jan. 20. — ³ S. CYP., de lapsis.

ignis eam prostravit. Deinde ad novum conversus prodigium idem sanctus, eamdem his verbis prosequitur materiam: « Et alius, qui et ipse maculatus, sacrificio a sacerdote celebrato, partem cum cæteris ausus est latenter accipere, Sanctum Domini edere, et contrectare non potuit: cinerem ferre se apertis manibus invenit. Documento unius ostensem est, Dominum recedere, cum negatur, nec immeritibus ad salutem prodesse quod sumitur, quando gratia salutaris in cinerem, sanctitate fugiente, mutatur. Quam multi quotidie poenitentiam non agentes, nec delicti sui conscientiam confitentes, immundis spiritibus adimplentur? Quam multi usque ad insaniam mentis exordines, dementiae furore quatuntur? » Sed horribilis est, quod Baronius de Donatistis quibusdam tradit⁴, qui sublatam ex ecclesia quadam catholica Eucharistiam, canibus devorandam projectarunt; qui mox in rabiem acti, in sacrilegos involantes, eos lacerarunt, membratimque diserpserunt, ut suo damno discerent illud: *Nolite sanctum dare canibus.*

DISCURSUS XLII.

IMPURITAS VITÆ AD CHRISTI CORPUS ACCEDENTEM SUMME DEDECET; UBI CONSEQUENTER DE VARIIS AGITUR PENIS ILLORUM, QUI IMPUDICI EXISTENTES, AD COMMUNIONEM ACCESSIONE.

IDEA SERMONIS. — 1. Impudici in suis criminibus communicantes, Christum conjungunt Veneri. Corpori Christi tam in conceptione quam sepultura deservit virginitas et puritas. — 2. Corpus Christi sumere volentes, caste vivant. — 3. Cur Carnes sanctæ in V. L. prohibita fuerint mulieribus. In mandatione panis miraculosi in deserto, solum fit mentio viorum et quare. — 4. Panes propositionis non comedebantur ab immundis ex conjugali etiam lito. — 5. Cur Christo nato in stabulo adfuerint asinus et bos et equus et mulus. Homines carnales nullam spiritus et animæ habent rationem. — 6. Corpus Christi ab immunda anima sumptum, illam magis inficit et deturpat. — 7. Communicantes detectionibus carnalibus obnoxii animas suas ducunt ad mortem. Nam cum Juda proditore venenum accipiunt. Renes castitate præcagingi sunt, antequam accedamus ad esum Agni Eucharistici. — 8. Margarita Eucharistica non mittenda ante porcos. Ad magnam coenam venire non poterat qui uxorem duxerat. — 9. Summopere irascitur Deus hominibus carnalibus, ad Eucharistiam accedentibus, magis quam cum peccato iræ vel alterius peccati spiritualis. — 10. Ob hoc peccatum Roma punita fuit peste inguinaria. — 11. Stupendum punitionis exemplum in simili casu.

Nescitis, quoniam membra vestra sunt membra Christi tollens ergo membra Christi, faciam membra merecritis? I Corinth., vii, 12.

1. — Salvator noster apertis verbis asserit¹: *Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo.* Qua corporis Christi cum membris nostris unione et communione supposita, clarum est, Apostolum hominibus carnalibus merito his verbis improperasse: *Nescitis quoniam etc.* Quid, enim lascive, et impudice vivere, in eaque

¹ BAR., an. 157, n. 52. — ² MATT., VII, 6. — ³ S. BER., t. II, s. 53.

⁴ JOAN., VI, 57.